

**UCHWAŁA NR XIV/106/2019
RADY MIEJSKIEJ GORZOWA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 20 grudnia 2019 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Gorzów Śląski na rok 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 poz. 506 i 1309,1996, 1815) w związku z art. 10 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852) **Rada Miejska Gorzowa Śląskiego uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gorzowa Śląskiego.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1.01.2020 roku i podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej.

Przewodniczący Rady

Robert Malecha

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2020

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 opracowywany jest na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852) oraz na podstawie przeprowadzonej w gminie Gorzów Śląski diagnozy występowania w środowisku szkolnym czynników ryzyka i czynników chroniących dzieci i młodzież przed zachowaniami ryzykownymi. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. W programie określono zadania konieczne do realizacji wobec występujących problemów narkomanii na terenie gminy Gorzów Śl. Cele i zadania określone w programie są zbieżne z celami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Gorzów Śląski. Program uwzględnia również działania podejmowane w ramach realizacji zadań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020.

II. DIAGNOZA

Jak wynika z diagnozy przeprowadzonej w gminie Gorzów Śląski pewien procent dzieci i młodzieży szkolnej z terenu gminy spożywało alkohol, zażywało środki psychoaktywne, było świadkiem spożywania alkoholu lub środków psychoaktywnych przez ich kolegów. Niepokojące jest również występowanie zjawiska przemocy fizycznej, psychicznej, izolacji i dyskryminacji wśród rówieśników. Z informacji uzyskanych ze środowiska lokalnego wynika że dostępność środków psychoaktywnych wzrasta. Uzupełnieniem diagnozy są informacje uzyskane z policji, z rozmów przeprowadzanych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, problemów zgłaszanych przez nauczycieli, pedagogów. Wyniki diagnozy wskazują na czynniki chroniące i czynniki ryzyka przed zachowaniami ryzykownymi dzieci i młodzież, jakie występują w środowisku szkolnym i rodzinnym oraz środowisku społecznym w Gminie Gorzów Śląski.

Czynniki chroniącymi w szkołach w Gminie Gorzów Śląski są:

Duża grupa uczniów wykazuje pozytywną postawę wobec szkoły nauki. Są to uczniowie, którzy doceniają pozytywny klimat szkoły, mają poczucie wpływu na to co się w szkole dzieje, dlatego angażują się w działania i inicjatywy podejmowane na rzecz szkoły.

Uczniowie w większości mają dobre i bardzo dobre relacje z nauczycielami. Mają oni poczucie, że nauczyciele interesują się ich wynikami w nauce. Często zwracają się do swoich nauczycieli również w sprawach nie związanych z nauką.

Znaczna część uczniów czuje się w szkole bezpiecznie, nie odczuwa strachu przed tym, że ktoś może ich skrzywdzić lub coś zabrać.

Bardzo duża grupa uczniów ma dobrą samoocenę, zadowolenie z siebie, dobry nastrój, czuje akceptację społeczną.

Szkoły mają dobre zasoby materialne (infrastruktura, wyposażenie), by proces dydaktyczny przebiegał prawidłowo.

Dzieci i młodzież w zdecydowanej większości ma poczucie, że ich rodzice kochają, rozumieją, są zainteresowani ich nauką szkolną, pomagają im w nauce. Ponad połowa dzieci uważa, że rodzice mają dla nich wystarczająco dużo czasu.

Rodzice rozumieją swoje dzieci, znają ich potrzeby i zainteresowania. Dzieci zwracają się do swoich rodziców z różnymi sprawami, szczególnie z przeżyтыми sukcesami. Rodzice wiedzą dokąd idzie ich dziecko po szkole oraz w większości znają ich kolegów i koleżanki.

Dla większości dzieci i młodzieży to rodzice są autorytetem i najważniejszym przewodnikiem w życiu.

Zaangażowanie części uczniów w prace domowe oraz zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę i inne instytucje (organizacje) oraz zaangażowanie religijne.

Prawie wszyscy nauczyciele są zadowoleni z pracy w szkole w której pracują. Panuje w niej dobra atmosfera między kolegami i koleżankami oraz z dyrekcją szkoły. Doświadczają wsparcia i pomocy z ich strony. Mają poczucie wpływu na to co robią. Dla większości system ich nagradzania jest sprawiedliwy i w oparciu o znane im kryteria.

Duża grupa dzieci i młodzieży nie korzysta z środków psychoaktywnych, a ich koleżanki i koledzy nie korzystają z środków psychoaktywnych.

Czynniki ryzyka zdiagnozowane w szkołach w Gminie Gorzów Śląski:

Grupa uczniów nie ma poczucia przynależności do szkoły, traktuje szkołę jako miejsce spotkania z rówieśnikami lub traktuje szkołę instrumentalnie, tylko jako budynek w którym odbywają się lekcje. Uczniowie mają przekonanie, że nie mają wpływu na to co się dzieje w szkole. Nie lubienie szkoły przez grupę uczniów.

Około 1/3 uczniów ma obawy co do swojego bezpieczeństwa w szkole ze strony rówieśników.

Bierne sposoby spędzania wolnego czasu. Są uczniowie, którzy na naukę poświęcają bardzo mało czasu, bądź nie uczą się wcale. Wolny czas poświęcają na spotkania z rówieśnikami, oglądanie telewizji, grę na komputerze lub zajmują się „serfowaniem” po Internecie.

Grupa ryzykownie korzystająca z Internetu.

Niskie wsparcie ze strony niektórych rodziców. Część dzieci ma poczucie, że ich rodzice nie mają dla nich wystarczająco dużo czasu, nie interesują się tym co robią, nie znają kolegów i koleżanki z którymi się spotyka ich dziecko, nie wiedzą co ich dziecko robi w czasie wolnym po szkole.

Dość częste zjawisko przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, przemocy pośredniej izolowanie od grupy, dyskryminowania z różnych powodów używanie komunikatorów do nękania innych.

Sygnały rodziców o doświadczaniu przez ich dzieci przemocy fizycznej i przemocy psychicznej i dyskryminacji ich dzieci.

Mały procent uczniów korzystających z oferty zajęć pozalekcyjnych.

Bardzo mały procent nauczycieli jest dla uczniów autorytetem i przewodnikiem w życiu. Małe zaangażowanie części uczniów i rodziców w aktywne życie szkoły.

Współpraca nauczycieli z rodzicami nie jest dla 1/3 respondentów zadawalająca. Ponad połowa rodziców kontaktuje się z nauczycielem w sprawach swoich dzieci tylko sporadycznie, a najczęstszą formą kontaktu jest wywiadówka. Tylko połowa rodziców jest przekonana, że ich opinia czy zdanie w sprawach szkoły brane jest pod uwagę przy podejmowaniu decyzji przez kadrę pedagogiczną lub dyrekcję szkoły.

Oferta dodatkowych zajęć dla rodziców ogranicza się do spotkań indywidualnych, wywiadówek oraz włączania do współorganizowania uroczystości, natomiast w skromnym zakresie psychoedukacji.

W bardzo małym zakresie są realizowane programy profilaktyczne, których skuteczność rekomendują instytucje zajmujące się profilaktyką zachowań problemowych wśród dzieci i młodzieży.

Zbyt mała ilość kadry pedagogicznej zatrudnionej w szkołach na wsparcie psychologiczno-pedagogiczne i pomoc specjalistyczną.

Wiedza nauczycieli i rodziców na temat zachowań ryzykownych dotyczących korzystania ze środków psychoaktywnych wśród uczniów.

Możliwość zakupu alkoholu i nikotyny w lokalnych sklepach i kioskach.

Dostępność narkotyków i dopalaczy.

Przebywanie w środowisku młodzieżowym, w którym używało się substancji psychoaktywnych – łatwość dostępu do tych substancji.

Palenie papierosów pomimo zdecydowanych zakazów.

Dość często picie alkoholu, węgry,

Eksperymentowanie z substancjami psychoaktywnymi przez małą część uczniów.

Zaniżone poczucie własnej wartości i obniżony nastrój części uczniów.

Zalecenia do dalszej działalności profilaktycznej:

Należy dbać o pozytywny klimat szkoły, i to we wszystkich jego aspektach.. Pozytywne relacje między uczestnikami szkolnego życia, uczestniczenie uczniów i rodziców w podejmowaniu ważnych decyzji, współpraca, docenianie wysiłków uczniów, a nie tylko uzyskanych przez nich ocen w nauce, dbanie o bezpieczeństwo uczniów mają podstawowy wpływ na zachowanie dzieci i młodzieży oraz kluczowe znaczenie dla ich samopoczucia w szkole.

Prowadzenie profesjonalnej profilaktyki poprzez wdrażanie programów z Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego prowadzonego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.

Prowadzenie ewaluacji realizowanych z uczniami programów profilaktycznych;

Monitorowanie skali problemu nadmiernego korzystania przez dzieci i młodzież z mediów elektronicznych;

Preferowanie na terenie szkoły alternatywnych możliwości spędzania czasu poza lekcjami, m.in. poprzez rozszerzanie oferty zajęć dodatkowych;

Wzmacnianie motywacji uczniów do udziału w zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych;

Kształtowanie postaw i norm przeciwnych picciu alkoholu, paleniu tytoniu i używaniu narkotyków oraz dopalaczy;

Wzmacnianie asertywności, poczucia własnej wartości, umiejętności rozwiązywania problemów życiowych, postawy prospołecznej;

Kontynuowanie działań z zakresu dbałości o bezpieczeństwo;

Wspieranie rodziców w ich zasadniczej roli pierwszych wychowawców oraz uwrażliwianie na przejawy niepokojących zachowań u uczniów.;

Eliminowanie negatywnych zjawisk społecznych w szkole (np. przemoc i agresja, dyskryminacja);

Budowanie umiejętności rejestrowania i reagowania na sygnały świadczące o używaniu substancji psychoaktywnych przez dziecko i/lub jego przyjaciół/kolegów;

Stawianie granic młodym ludziom i egzekwowania tych granic przez rodziców/opiekunów, jak też monitorowania przez rodziców/ opiekunów czasu spędzanego przez dziecko poza domem;

Uwrażliwiania nauczycieli na specyficzne potrzeby i zadania rozwojowe adolescentów; rozwijania praktycznych umiejętności wychowawczych dotyczących radzenia sobie z agresją uczniów i ich konfliktami; czynnego angażowania nauczycieli/wychowawców w sprawy uczniów poprzez pomaganie, wspieranie czy doradzanie, co ostatecznie powinno prowadzić do wzrostu pozytywnego stosunku do nauczycieli;

Podwyższania samoświadomości dzieci i młodzieży w funkcjonowaniu online oraz kształtowanie odpowiedzialności za swoje zachowanie w wykorzystywaniu nowych mediów;

Stała kontrola punktów sprzedaży alkoholu i nikotyny pod kątem ich dostępności dla nieletnich;

Stała kontrola dostępności narkotyków i dopalaczy.

III. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Gorzów Śląski, w szczególności dzieci i młodzież, rodziny dotknięte problemem uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, osoby uzależnione, osoby z grupy ryzyka, osoby realizujące zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów narkomanii.

IV. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE GORZÓW ŚLĄSKI

Realizatorami Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Gmina Gorzów Śląski, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły organizacje pozarządowe. Działania realizowane w ramach Gminnego Programu finansowane będą z dochodów gminy uzyskanych z tytułu wpływu opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych art. 18 pkt. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277).

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii odbywać się będzie w trzech etapach :

ETAP I

Skierowany do dzieci i młodzieży zagrożonych narkomanią, rodziców, dorosłych zagrożonych narkomanią. Etap I ma na celu zmniejszenie dostępu do narkotyków i dopalaczy oraz ryzyka sięgania po narkotyki i dopalacze przez dzieci i młodzież. Wprowadzenie nowoczesnych programów profilaktyczno - edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości dzieci, młodzieży i dorosłych na temat zażywania narkotyków i dopalaczy, poznanie przyczyn narkomanii. Przeprowadzanie kampanii edukacyjnych. Etap I zakłada zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych narkomanią, prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej, współpracę pomiędzy organizacjami, instytucjami i osobami fizycznymi prowadzącymi działania na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

ETAP II

Skierowany jest do osób eksperymentujących z narkotykami i dopalaczami, osób uzależnionych, osób w trakcie terapii. Etap II ma na celu ograniczenie i zmniejszenie szkód związanych z narkomanią poprzez zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, wspomaganie działań wobec osób uzależnionych od narkotyków i dopalaczy. Etap II realizowany będzie przez przychodnie i poradnie zajmujące się profesjonalną pomocą osobom eksperymentującym i uzależnionym od narkotyków i dopalaczy, prowadzenie punktu konsultacyjno - informacyjnego.

ETAP III

Skierowany jest do osób, które zakończyły terapię z różnym okresem abstynencji. Realizacja etapu III polegać ma na udzielaniu wsparcia osobom po terapii, utrwalaniu postaw abstynenckich, reintegracji osób uzależnionych w lokalnym społeczeństwie, zapobieganiu nawrotowi choroby, poprawie funkcjonowania osoby uzależnionej w lokalnym środowisku.

Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok jest ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych, wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym tzw. dopalaczy ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Preliminarz wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020

Dział	Rozdział	Opis działania	Wydatki
851		Ochrona zdrowia	120.000
	85153	Przeciwdziałanie narkomanii	9.000
		Przeprowadzanie programów profilaktycznych związanych z problematyką uzależnień od narkotyków i dopalaczy	2.000
		Zakup materiałów i usług w celu podejmowania działań profilaktycznych	<u>6.000</u>
		Udział w szkoleniach	<u>1.000</u>
		- udział w szkolenia	700
		- pokrycie kosztów delegacji	300